

**ლიტერატურათმცოდნეობის სადოქტორო პროგრამა
მისაღები გამოცდის საკითხები**

ძველი ქართული ლიტერატურა

1. ძველი ქართული ლიტერატურის შესწავლის ისტორია და თანამედროვე მდგომარეობა
2. ბიბლიის ქართული თარგმანები და ქართული კულტურის ბიბლიური საფუძვლები
3. ქართული ჰაგიოგრაფია
4. ქართული ჰაგიოგრაფიის პარადიგმები
5. ათონის, შავი მთისა და გელათის მთარგმნელობითი სკოლები და ახალი პარადიგმები ქართულ ლიტერატურაში
6. XII-XIII საუკუნეების ქართული ჰიმნოგრაფია
7. ქართული რენესანსული კულტურის პრობლემისათვის
8. დასავლურ-აღმოსავლური სინთეზი და აღმოსავლურობის დამღვევის ტენდენციები ქართულ ლიტერატურაში; ბაროკოს პრობლემა ქართულ ლიტერატურაში
9. ქართული ლექსის რეფორმა XVII-XVIII საუკუნეებში
10. გარდამავალი პერიოდისა და ქართული ავთენტური ბაროკოს პრობლემა ქართულ ლიტერატურათმცოდნეობაში

ლიტერატურა:

1. ქართული ლიტერატურის ისტორია, I, თბ., 1966;
2. სირაძე რ., ქართული კულტურის საფუძვლები, თბ., 2000;
3. კობიძე დ., ქართულ-სპარსული ლიტერატურული ურთიერთობანი, I, თბ., 1983.
4. ხინთიბიძე ე., ბიზანტიურ-ქართული ლიტერატურული ურთიერთობების ისტორიისათვის, თბ., 1982
ქართული ლიტერატურა ევროპულ მეცნიერებაში, ე. ხინთიბიძის რედაქციით, თბ., 2003.
5. სირაძე რ., ქართული აგიოგრაფია, თბ., 1987;
6. სულავა ნ., XII-XIII საუკუნეების ქართული ჰიმნოგრაფია, თბ., 2003.
7. გაბიძაშვილი ე., ქართული ნათარგმნი ჰაგიოგრაფია, თბ., 2004
8. მამუკა ბარათაშვილი, თხზულებათა სრული კრებული, თბ., 1969;
9. მოსია ტ., დავით გურამიშვილი და ქართული სიტყვიერი კულტურა, თბ., 1986
10. ბაგრატიონი ანტონ, წყობილსიტყვაობა, ი. ლოლაშვილის გამოცემა, თბ., 1980.

მე-19 საუკუნის ქართული ლიტერატურა

1. ქართული რომანტიზმი. ალ. ორბელიანი.
2. ალექსანდრე ჭავჭავაძის ცხოვრება და შემოქმედება
3. გრიგოლ ორბელიანის ცხოვრება და შემოქმედება
4. ნიკოლოზ ბარათაშვილის ცხოვრება და შემოქმედება
5. ქართული კრიტიკული რეალიზმი
6. ილია ჭავჭავაძის ცხოვრება და შემოქმედება
7. აკაკი წერეთლის შემოქმედების ცხოვრება და შემოქმედება
8. ქართული ხალხოსნური მწელობა
9. ალ. ყაზბეგის ცხოვრება და შემოქმედება
10. ვაჟა-ფშაველას შემოქმედების ცხოვრება და შემოქმედება

ლიტერატურა:

1. ქართული ლიტერატურის ისტორია, ტ., 3 თბ., 1969
2. ქართული ლიტერატურის ისტორია, ტ., 4 თბ., 1974.
3. ახალი ქართული ლიტერატურის ისტორია, თბ. 1972.
4. ი. ევგენიძე, ქართული რომანტიზმის საკითხები. თბ., 1982

5. ვ. კოტეტიშვილი, რჩეული ნაწერები, თბ., 1965.
6. პ. ინგოროყვა, ახ. ქართ. ლიტერატურის ფუძემდებლები, თბ. 1975.
7. დ. ლაშქარაძე ევროპეიზმის პრობლემა ქართულ ლიტერატურაში, თბ., 1977.
8. ალ. კალანდაძე, გვაქვს საგანძური, თბ. 1986
9. მ. ზანდუკელი, თხზ. ტ., 2., თბ., 1976.
10. მ. ზანდუკელი, თხზ., ტ., 3. თბ., 1978.
11. გრ. კიკნაძე, ვაჟა-ფშაველას შემოქმედება, თბ., 1989.

მე-20 საუკუნის ქართული მწერლობა

1. XX საუკუნის ქართული მწერლობის კვლევის ძირითადი პრობლემები, შესწავლის მიზნები, ამოცანები და თეორიული საფუძვლები
2. მოდერნიზმი ქართულ და მსოფლიო ლიტერატურაში: სიმბოლიზმი – ქართული, ევროპული, რუსული; გალაკტიონი და ქართული კლასიკური პოეზია, გალაკტიონი და მოდერნიზმი; იტალიურ-რუსულ-ქართული ფუტურიზმი და სიმონ ჩიქოვანის პოეზია.
3. ექსპრესიონიზმი ევროპულ მწერლობაში და მისი ექო კონსტანტინე გამსახურდიას პროზაში.
4. იმპრესიონიზმი საზღვარგარეთულ ლიტერატურასა და ქართულ მწერლობაში (ნიკოლორთქიფანიძე, ლეო ქიაჩელი).
5. „სიცოცხლის ფილოსოფია“ და მისი გამომახილი ევროპულ და ქართულ მწერლობაში. „სიღრმისეული ფსიქოლოგია“, ქვეცნობიერი, არქექტიპები, „ოიდიპოსის კომპლექსი“, მითოსური პარადიგმები ევროპულ და ქართულ მწერლობაში (კონსტანტინე გამსახურდია, გრიგოლ რობაქიძე, ლეო ქიაჩელი, დემნა შენგელაია).
6. კონსტანტინე გამსახურდიას „ზედმეტი ადამიანები“, მიხეილ ჯავახიშვილის „მარგინალური ადამიანები“ და „ზედმეტი ადამიანების“ თემა ევროპულ და რუსულ ლიტერატურაში;
7. ნაცარქექიას, მედროვის, მოძალადის, ავანტიურისტის თემა ქართულ ფოლკლორსა და მწერლობაში, ასევე, მსოფლიო ლიტერატურაში (პოლიკარპე კაკაბაძე, დემნა შენგელაია, მიხეილ ჯავახიშვილი – თ. მანის „ფელიქს კრულის აღსარება“, ე. წ. პიკარესკული რომანი და ა.შ.).
8. ნოდარ დუმბაძის ჰიპერტექსტი, ინიციაცია და მარკ ტვენის, ჯერომ სელინჯერის შემოქმედება.
9. „მაგიური რეალიზმი“ და ქართული მითოლოგიზებული რომანი (გაბრიელ გარსია მარკესი, ხულიო კორტასარი, ჩინგიზ აიტმატოვი – გურამ დოჩანაშვილი, თამაზ ბიბილური, ოთარ ჭილაძე, ჭაბუა ამირეჯიბი).
10. ტექნიციზმის, გაუცხოების, „ჰომო ფაბერების“ პრობლემა ქართულ, ევროპულ და ამერიკულ ლიტერატურაში (გურამ ფანჯიკიძე.... ჯონ აპდაიკი, მაქს ფრიში, ფრანსუა მორიაკი და ა.შ.)

ლიტერატურა:

1. სიგუა სოსო, მარტვილი და ალამდარი, სამ წიგნად, თბ. 1997-2003;
2. კანკავა გურამ, ლიტერატურული წერილები, თბ. 1980;
3. მახაჭაძე შორენა, „პირველად იყო მითი“, ბათუმი, 2004; გვ. 9–73
4. აბულაძე მირიან, ლიტერატურულ მიმდინარეობათა ისტორიიდან XX საუკუნის ქართულ მწერლობაში, თბ. 1977;
5. სირაძე რევაზ, ქართული კულტურის საფუძვლები, თბ., 2000;
6. კვესელავა მიხეილ, „პოეტური ინტეგრაციები“, თბ., 1982;
7. კვესელავა მიხეილ, „ფაუსტური პარადიგმები“, I-II ტომი, თბ., 1961; კენჭოშვილი ირაკლი, „გალაკტიონ ტაბიძის სამყარო“, თბ. 1999.

ლიტერატურის თეორია

1. ლიტერატურის თეორიის წარმოშობა, პლატონი და მიმეზისის პრობლემა
2. ტექსტის ინტერპრეტაცია
3. ჰერმენევტიკა, როგორც გაგების ხელოვნება, ჰერმენევტიკული წრე და წანამძღვრების როლი გაგებაში
4. ახალი კრიტიკა
5. სემიოტიკა
6. ფსიქონალიზი
7. სტრუქტურალიზმი
8. პოსტსტრუქტურალიზმი
9. ნაწარმოები და ტექსტი, ავტორის პრობლემა
10. დეკონსტრუქცია

ლიტერატურა:

1. ებანოიძე მ., კლასიკის კვლევა არაკლასიკურის ეპოქაში, ქუთაისი, 2009
2. ლიტერატურის თეორია, XX საუკუნის ძირითადი მეთოდოლოგიური კონცეფციები და მიმდინარეობები, თბილისის შოთა რუსთაველის ქართული ლიტერატურის ინსტიტუტის გამომცემლობა, 2008
3. Literary Criticism. Theory and Methods. Evanston, Books, 1987
4. www.li-go.com
5. www.xlibris.com

ქართული ფოლკლორი

1. ქართული ფოლკლორის შესწავლის ისტორია და თანამედროვე დგომარეობა.
2. ფოლკლორულ-შემკვრებლობითი მუშაობის ძირითადი პრინციპები, ფოლკლორული ტექსტის დოკუმენტაცია.
3. ქართული ხალხური საწესჩვეულებო-კალენდარული პოეზია (სამეურნეო-აგრარული ლექს-სიმღერები; საახალწლო პოეზია; საშობაო, საადღგომო, სამარიობო, საგიორგობო და საყველიერო ლექს-სიმღერები).
4. ქართული ხალხური საგმირო-საისტორიო, ლექს-სიმღერები. საგმირო პოეზიის ტრადიცია საქართველოში; საგმირო ლექსების კლასიფიკაციის საკითხი; საგმირო პოეზიის თემატიკა, სოციალური ფუნქცია და შესრულების წესები; საგმირო პოეზიის გენეტიკური კავშირი სხვა პოეტურ ჟანრებთან.
5. ქართული ხალხური ეპოსი. ეპოსის ზოგადი და კონკრეტული გაგება; ეპიკური ტრადიცია საქართველოში; ქართული ხალხური ეპოსის ძირითადი ჯგუფები (მითოლოგიური, საგმირო, სამიჯნურო, საისტორიო); ლექსითი და შერეული ფორმის ეპიკური ნაწარმოებებ; ეპოსის მხატვრული თავისებურებანი.
6. მითი, მითის გენეზისის პრობლემა; მითოლოგიური აზროვნების საფუძვლები; მითების ძირითადი სახეობანი; ქართული მითოლოგიის პრობლემატიკა.
7. ლეგენდა, თქმულება, გადმოცემა. ლეგენდის გენეზისის პრობლემა; ლეგენდის ჯგუფები: კოსმოგონიური, წარღვნის, აპოკრიფული და ისტორიული. თქმულების გენეზისის საკითხი და მისი ადგილი პროზაულ ჟანრთა შორის; ეპოსის დონემდე მოღწეული თქმულებები; სინამდვილის თხრობის თქმულებისეული სტილურ-კომპოზიციური საშუალებანი; თქმულების ჯგუფები. სინამდვილის გადმოცემისეული ასახვა; გადმოცემის სტილური ნიშნები; გადმოცემიდან თქმულებამდე.
8. ზღაპარი. ზღაპრის გენეზისის საკითხი; ზღაპრის ეროვნული სპეციფიკა და ჟანრული თავისებურება. ზღაპრის კლასიფიკაციის პრობლემა; ზღაპრის თანამედროვე თეორიები;

ზღაპრები ცხოველთა შესახებ (ცხოველთა ეპოსი), ჯადოსნური ზღაპარი, საყოფიერო-ნოველისტური ზღაპარი, ანეკდოტი; საზღაპრო ეპოსის ზნეობრივი სამყარო.

9. ქართული ხალხური ბალადა. ბალადის გენეზისისა და სპეციფიკის საკითხი; ბალადის არქიტექტონიკა: ქართული ხალხური ბალადის ძირითადი ჯგუფები, ზნეობრივი მრწამსი.

10. ქართული ხალხური დრამა. დრამის გენეზისის პრობლემა; ხალხური დრამის სპეციფიკა; დრამის სახეები (აგრარულ-სინკრეტული, საწესჩვეულებო, საყოფიერო).

ლიტერატურა:

1. ქართული ხალხური სიტყვიერება, ქრესტომათია. შეადგინა, შესავალი წერილი, განმარტებითი ბარათები დაურთო ქს. ს ი ხ ა რ უ ლ ი ძ ე მ, თბ., 1970.
2. ქს. ს ი ხ ა რ უ ლ ი ძ ე, ქართული ხალხური საგმირო-საისტორიო სიტყვიერება, თბ., 1949.
3. ელ. ვ ი რ ს ა ლ ა ძ ე, ქართული სამონადირო ეპოსი, თბ., 1964.
4. მ. ჩ ი ქ ო ვ ა ნ ი, ქართული ხალხური სიტყვიერების ისტორია, ტ. I, თბ., 1975.
5. თ. ქ უ რ დ ო ვ ა ნ ი ძ ე, ქართული ფოლკლორი, თბ., 2001.
6. მ ი ს ი ვ ე, ქართული ზეპირსიტყვიერების ჟანრები, თბ., 1997.
7. ზ. კ ი კ ნ ა ძ ე, ქართული ფოლკლორი, თბ., 2006.
8. მ ი ს ი ვ ე, ქართულ მითოლოგიურ გადმოცემათა სისტემა, თბ., 1985.
9. თ. ო ქ რ ო შ ი ძ ე, ქართული ხალხური შრომის პოეზია, თბ., 1963.
10. ქართული ხალხური პოეტური შემოქმედება, ტ. I, თბ., 1960.
11. ქართული ხალხური პოეტური შემოქმედება, ტ. II, თბ., 1968.
12. ქართული ხალხური პოეტური შემოქმედება, ტ. III, თბ., 1972.
13. გ. კ ა ლ ა ნ დ ა ძ ე, ქართული ხალხური ბალადა, თბ., 1957.
14. რ. ჩ ო ლ ო ყ ა შ ვ ი ლ ი, ცხოველთა ეპოსი, თბ., 2005.
15. გ. ჭ ე ლ ი ძ ე, ქართული ხალხური დრამა, თბ., 1987.
16. ქართველი მუსლიმები თანამედროვეობის კონტექსტში, ბათ., 2010.

დოქტორანტურის საკითხები ლიტერატურათმცოდნეობაში:

1. ინგლისური ლირიკის სათავეებთან (ალიტერაციული და სილაბურ-ტონური ლექსი)
2. ინგლისური ლირიკა რენესანსის პერიოდში. სონეტის ჩამოყალიბების პროცესი. არისტოტელეს და პლატონის გავლენა. სიდნის „პოეზიის აპოლოგია“.
3. მე-17 საუკუნის მეტაფიზიკური პოეზია. ენდრიუ მარველი. “Carpe Diem” პოეზია.
4. მე-18 საუკუნე. კლასიციზმი. ავგუსტური პერიოდი და პოეზიის ახალი პრინციპები: ელიგზანდერ პოუპი.
5. სენტიმენტალიზმი და რომანტიზმი. ს. ტ. კოლრიჯის “*Biographia Literaria*”. რომანტიზმი ვიქტორიანულ ეპოქაში - რობერტ ბრაუნინგი, ალფრედ ტენისონი, ჯერალდ მენლი ჰოპკინსი.
6. მოდერნისტული ლექსი - რევოლუცია პოეზიაში: ეზრა პაუნდი, ტ. ს. ელიოტი და უილიამ ბატლერ იეიტსი.
7. რომანი, როგორც ჟანრი. რომანის სახეები და ფორმები. ტრადიციული და არატრადიციული რომანის სახეები.
8. ინგლისური რომანის სათავეებთან: ჩამოყალიბების პროცესი მე-18 საუკუნეში.
9. ვიქტორიანული რომანის თავისებურებები.
10. *Fin de Siecle* ლიტერატურა. მოდერნიზმის განვითარება. უოლტერ პეიტერი.
11. ინგლისური რომანი მე-20 საუკუნის 1-ლ ნახევარში. მსოფლიო ომი და მისი გავლენა ხელოვნების განვითარებაზე; კულტურა და ცნობიერება; რევოლუციური ძვრები რომანის შემდგომ განვითარებაში; ვ. ვულფის და ჰ. ჯეიმზის თეორიული ნაშრომები. “Modern Fiction”.
12. ინგლისური რომანი მე-20 საუკუნის მე-2 ნახევარში; მე-2 მსოფლიო ომის გავლენა. შინაგანი და გარეგანი სამყარო. მორალი და ხელოვნება, სატირა და კომედია; პოსტ-მოდერნისტული რომანის თავისებურებები.
13. დრამის, როგორც ჟანრის, დახასიათება.
14. ტრაგედიის და კომედიის ძირითადი მახასიათებლები (არისტოტელეს „პოეტიკის“ მიხედვით).
15. ინგლისური დრამის ჩამოყალიბება მე-15 საუკუნეში. მისტერია და მორალიტე.
16. ინგლისური დრამა რენესანსის პერიოდში. ელისაბედური თეატრი.
17. მე-17 საუკუნის „ნიღბების თეატრი“; რესტავრაციული დრამა. დრამა მე-18 საუკუნეში. რ. ბ. შერიდანი.
18. ინგლისური დრამა მე-19-20 სს მიჯნაზე. ო. უაილდი და ბერნარდ შო. იბსენის გავლენა.
19. აბსურდის თეატრი და პოლიტიკური დრამა (ს. ბეკეტი; ჯ. ოზბორნი).
20. ლიტერატურული ნაწარმოების განხილვის თანამედროვე მეთოდები და კრიტიკული მიდგომები - ტრადიციული, ფორმალისტური, ფსიქოლოგიური, მითოლოგიური, ფემინისტური, კულტუროლოგიური.
21. ბიბლია, როგორც წყარო და ზეგავლენა.

ლიტერატურა:

1. Bartel R., Ackerman J.S. and Warshaw T.S. (eds.), *Biblical Images in Literature, The Bible in Literature Courses*, New York: Abingdon Press, 2005.
2. Jasper, D. and Prickett, St. (eds.), *The Bible and Literature, a Reader*, Oxford: Blackwell Publishers, 1999.

3. მ. ნათაძე, გ. ნათაძე, რა არის ტროპი და როგორ აისახება მის ცვლაში ეპოქების სვლა, დასავლეთ ევროპის ლიტერატურა, ლიტერატურის ისტორია, პოეტიკა, ურთიერთობანი, თბილისი, 1988.
4. Burns & McNamara, Literature, a close study, Macmillan, 1983.
5. George Lakoff and Mark Johnson, Metaphors We Live By, Language and Culture.
6. Childs, Peter, Modernism, London and New York, 2000.
7. Parrinder, Patrick, *Nation & Novel*, Oxford University Press, 2006.
8. Martin. Alex, Hill. Robert, Modern Novels, 2005.
9. Laurence Perrine, Literature, Drama, the Elements of Drama, Southern Methodist University
10. ჭილაია რამაზ. ლიტერატურათმცოდნეობა. ენციკლოპედიური ცნობარი. "თბილისი", თბილისი, 2003
11. M. H. Abrams (ed.) The Northon Anthology of English Literature, I-II-III volumes, Northon & Company, New York, London, 1987

ინგლისური და ამერიკული ლიტერატურა:

1. ბიბლია, როგორც საღვთო წერილი. ძველი და ახალი აღქმის წიგნების დახასიათება;
2. ბიბლია, როგორც მსოფლიო ლიტერატურის უმნიშვნელოვანესი ძეგლი. ბიბლიის ინგლისურენოვანი თარგმანები. უიკლიფი, ტინდალი, მეფე ჯეიმზის ვერსია, განახლებული ვერსიები;
3. ბიბლია უ. შექსპირის, ნ. ჰოთორნის, ჰ. მელვილის და ტ. ს. ელიოტის შემოქმედებაში.
4. ხატოვანების თეორიის საგანი;
5. ხატების სახეები. პირდაპირი და არაპირდაპირი მნიშვნელობით ნახატი ხატი;
6. ტროპის არსი. ტროპის სახეები. ტროპის ესთეტიკური ზემოქმედების მექანიზმი, თავისუფალი ნიმუშები ტროპში. სიმბოლო და ტროპი;
7. მოდერნიზმის ზოგადი დახასიათება;
8. მოდერნიზმის პერიოდული და ჟანრობრივი დახასიათება; ავანგარდისტული მიმდინარეობანი და ექსპერიმენტული მცდელობანი; მოდერნიზმის ისტორიულ-სოციალური და კულტურული წანამდღვრები;
9. მოდერნისტული რომანის თავისებურებანი: არასანდო მთხრობელი, სიუჟეტის გაქრობა, ენობრივი შეზღუდვები, ქრონოლოგიური დარღვევები;
10. მოდერნისტული ნოველა. სიუჟეტური და გამომსახველობითი თავისებურებანი; მოდერნისტული ნოველის ენიგმატური და ელიფსური ხასიათი;
11. მოდერნისტული ლექსის მუსიკალური ჟღერადობის პრიმატი მეტრულ და რითმულ ნორმებთან შედარებით; ვერლიბრი; მოდერნისტული ლექსის სახეები და თავისებურებები;
12. მოდერნისტული დრამა. ავგუსტ სტრინდბერგისა და ჰენრიკ იბსენის გავლენა; ინდივიდუალური ეგო-ს იდენტურობის, პლურალიზმის და დესტრუქტურიზაციის პრობლემა;
13. პოეზია, როგორც ლიტერატურის ჟანრი. პოეტები პოეზიის შესახებ. ლექსთწყობა და ლექსის სახეები. ალიტერაციული და სილაბურ-ტონური ლექსი. ლექსის პარამეტრები - რითმა, რიტმი, მეტრი. შუა საუკუნეების ინგლისური პოეზიის ნიმუშები. პროსოდია შუა ინგლისურის პერიოდში;
14. ელისაბედური ლექსი რენესანსის პერიოდში. სონეტის განვითარება;
15. მე-17 საუკუნე და მეტაფიზიკური პოეზია;
16. ვიქტორიანული პერიოდის პოეტური იდეალები. დრამატული მონოლოგი პოეზიაში;
17. მე-20 საუკუნის დასაწყისი. რევოლუცია პოეზიაში. მოდერნისტული ლექსის სახეები და თავისებურებები;
18. რომანი, როგორც ჟანრი; რომანის ფორმები და სახეები. ტრადიციული და არატრადიციული რომანის ტიპები;
19. რომანის შეფასებისა და კრიტიკის სახეები: ფსიქოანალიზური კრიტიკა, ფემინისტური კრიტიკა, მარქსისტული კრიტიკა, მკითხველის რეაგირების კრიტიკა;
20. ინგლისური რომანის ჩამოყალიბების სათავეებთან. მე-18 საუკუნის ეპოქალური მიმოხილვა და რომანის შექმნის წინაპირობები. ლიტერატურული ბაზარი, სენტიმენტი და სენსაცია, მორალი; პრესის განვითარება;
21. რომანის ქვე-ჟანრები. ესთეტიზმის პრინციპების ჩამოყალიბება და უოლტერ პეიტერი. საუკუნის მიჯნის მოვლენები და მათი გავლენა საზოგადოების ახალი ცნობიერების ჩამოყალიბებაზე;
22. ინგლისური რომანი მე-20 საუკუნის 1-ლ ნახევარში. მსოფლიო ომი და მისი გავლენა ხელოვნების განვითარებაზე; კულტურა და ცნობიერება; რევოლუციური ძვრები

- რომანის შემდგომ განვითარებაში; ჟანრობრივი მრავალფეროვნება; წერის ტექნიკა და გამომსახველობითი ეფექტები;
23. ცნობიერების ნაკადის ლიტერატურა. ჯეიმს ჯოისის შემოქმედება;
 24. ინგლისური ლიტერატურა მე-20 საუკუნის მე-2 ნახევარში; მე-2 მსოფლიო ომის გავლენა. შინაგანი და გარეგანი სამყარო. მორალი და ხელოვნება, სატირა და კომედია პოსტ-მოდერნისტული რომანის თავისებურებები; "ისტორიოგრაფიული მეტაფიქცია"; ბოროტებისა და სიკეთის არსის პრობლემა;
 25. დრამა, როგორც ლიტერატურის ერთ-ერთი ჟანრი; დრამის დამახასიათებელი ნიშნები; რეალისტური და არარეალისტური დრამა;
 26. ტრაგედია და მისი დამახასიათებელი ნიშნები არისტოტელეს "პოეტიკის" მიხედვით კომედია და მისი დამახასიათებელი ნიშნები; კომედიის სახეები;
 27. ინგლისური დრამის სათავეებთან. შუა საუკუნეების დრამის სახეები - მისტერია და მორალიტი;
 28. დრამა რენესანსის ეპოქაში;
 29. მე-17 საუკუნე და რესტავრაციის პერიოდის დრამა;
 30. დრამის განვითარება მე-18 საუკუნის ბოლოს;
 31. დრამის განვითარების განსხვავებული ხასიათი მე-19 საუკუნის დასაწყისში. რომანტიკოსების დრამატურგიული ნაწარმოებები;
 32. ინგლისური დრამა მე-19-მე-20 საუკუნეების მიჯნაზე. ოსკარ უაილდი და ლონდონის ბურჟუაზიული საზოგადოების ასახვა მის პიესებში;
 33. მე-20 საუკუნის ინგლისური დრამატურგია, ჯორჯ ბერნარდ შო. სოციალური პრობლემების წარმოჩენა. დრამა-დისკუსია;
 34. დრამის განვითარება ინგლისში მე-20 საუკუნის 50-იან წლებში. ე.წ. პოლიტიკური დრამა;
 35. აბსურდის თეატრი. წინააღმდეგობები და დამახასიათებელი ნიშნები. ფრანგული აბსურდის თეატრი და მისი გავლენა ინგლისურ დრამატურგიაზე. სემუელ ბეკეტის დრამატურგია.

ლიტერატურა:

1. Bartel R., Ackerman J.S. and Warshaw T.S. (eds.), *Biblical Images in Literature, The Bible in Literature Courses*, New York: Abingdon Press, 2005.
2. Jasper, D. and Prickett, St. (eds.), *The Bible and Literature, a Reader*, Oxford: Blackwell Publishers, 1999.
3. მ. ნათაძე, გ. ნათაძე, რა არის ტროპი და როგორ აისახება მის ცვლაში ეპოქების სვლა, დასავლეთ ევროპის ლიტერატურა, ლიტერატურის ისტორია, პოეტიკა, ურთიერთობანი, თბილისი, 1988.
4. Burns & McNamara, *Literature, a close study*, Macmillan, 1983.
5. George Lakoff and Mark Johnson, *Metaphors We Live By*, Language and Culture.
6. Childs, Peter, *Modernism*, London and New York, 2000.
7. Parrinder, Patrick, *Nation & Novel*, Oxford University Press, 2006.
8. Martin. Alex, Hill. Robert, *Modern Novels*, 2005.
9. Laurence Perrine, *Literature, Drama, the Elements of Drama*, Southern Methodist University

10. ჭილაია რამაზ. ლიტერატურათმცოდნეობა. ენციკლოპედიური ცნობარი. "თბილისი", თბილისი, 2003
11. M. H. Abrams (ed.) The Northon Anthology of English Literature, I-II-III volumes, Northon & Company, New3 York, London, 1987

ფრანგული ლიტერატურა:

1. პოეტური ნაწარმოების ანალიზი: შინაარსი და გადმოცემის ხერხი, მათი კავშირი. ემოციურად შეფერვბული ტექსტის რიტორიკა. პოეტური დისკურსის მიზანი და მასში ადრესატის როლი.

2. პოეტური ხელოვნების შესახებ, პოემების სახეები: სონეტი, პანტუმი, ვილანელი, რონდელი, რონდო, ლექსთა რიტმი და სინტაქსი, რიტმი და პუნქტუაცია. რითმის სახეები.

3. პოეტური ტექნიკა. ვერსიფიკაციის საფუძვლები. ლირიკის პოეტიკა: შესწავლის ლექსიკური მიდგომა. კულტუროლოგიური მიდგომა. ლირიკული სიუჟეტები.

4. ლექსთა შეთხზვის მეტრი: ელიზია, დიფტონგები და სხვა.

5. ლექსთა სახეები და ტიპები: იზომეტრია და ჰეტერომეტრია, გეომეტრიული სტრუქტურა და სხვები.

6. რითმების სახეები: მამრობითი და მდედრობითი რითმები. რითმთა სიმდიდრე და მრავალსახეობა, რითმთა სიწმინდე და განსაკუთრებული შემთხვევები.

7. თანხმოვნების როლი: ასონანსები, ალიტერაცია, თანხმოვ-ნებისა და ხმოვნების როლი, კაკაფონია, მიბაძვითი ჰარმონია.

8. რიტმი: მახვილების რიტმი, ფიქსირებული მახვილების ადგილი. არაფიქსირებული მახვილები, პოეზიის ზოგიერთი ტექნიკური ხერხები: ფრაზეოლოგიური კონსტრუქციები, ტროპები და სხვა.

9. ფიქსირებული ფორმის ლექსები: ბალადა ტრიოლეტი, ტერცა-რიმა, აკროსტიში.

10. ძირითადი პოეტური ჟანრები: ლირიული ჟანრი, ეპიკური ჟანრი (ეპოპეა), დრამატული ჟანრი. სხვა ჟანრები: დიდაქ-ტიკური, ეპიტრი, იდილია, ელეგია.

11. ვერლიბრი: თავისუფალი ფორმა, პროზა ლექსში, ლექსი პროზაში, ვერსე, კალიგრამები.

12. პოეტური ნაწარმოების ანალიზის თავისებურებები

13. რომანის პოეტიკის ძირითადი საკითხები;

14. რომანის სახეები;

15. რომანი და ისტორია; საზოგადოების ხმა, რომელიც ისმის რომანში;

16. ფრანგი რომანისტების შემოქმედება: ზოლას, მოპასანის, დოდეს, როლანის, მაქს ჯაკობის, კლოდელის, ვალერის, პრუსტის, მარტინ დუ გარდის, მორიაკის, ანუის, სარტრის, ბეკეტის, იონესკოს, კამიუს, ახლი რომანის მიომდინარეობის მწერლების, მარგერიტ დურას, მარგერიტ იურსენარის, ლე კლეზიოს შემოქმედება

17.დრამის პოეტიკის საგნის შესწავლა.

თეატრალური ტექსტის სპეციფიკა.
ადგილისა და დროის მოქმედების დაზუსტება.
ტონი, აქსესუარები, დეკორაციები და სხვა.
დიალოგების შესწავლა, მათი აზრი და დისტრიბუციები.

18.თეატრალური ტექსტის ჟანრი.

ტრაგედია და კომედია.
ტრაგედიის და კომედიის მთავარი პერსონაჟების სოციალური კუთვნილება.
ინტრიგის, ტონის და სიუჟეტის სპეციფიკა ორივე ჟანრში. ჟანრი თანამედროვე თეატრში.

19.თეატრალური წარმოდგენა ან სპექტაკლი.

რეპეტიციული მზადება სპექტაკლისათვის.
თეატრალური დარბაზის მოწყობა.
თეატრის რეჟისორის როლი, მისი ძირითადი ფუნქციები და ვალდებულებანი.

20. თეატრალური დიალოგი.

დიალოგი როგორც მხატვრული სტილით გამოხატული საუბარი.
დიალოგი, როგორც ლიტერატურული ფიქცია.
რეკლიკები და მისი დამოკიდებულება.
თეატრალური დიალოგის განსხვავება ჩვეულებრივი საუბრისაგან.

21ა რემარკები და მისი როლი პიესაში

რემარკების სახეები.
ჟესტები, სახის გამომეტყველება, ტონი, პაუზა, სცენაზე გადაადგილება.
თეატრალური დიალოგის ორმაგი ფუნქცია.მონოლოგი, ტირადა და აპარტე.

22ა ტრაგედიის თავისებურებანი:

XVII საუკუნის ფრანგული კლასიკური ტრაგედიის განსაკუთრებულობები.
სამი ერთიანობის წესი, ენის რეგისტრი.
გახსნა, ტრაგიკული დილემა, და ა.შ. კორნელი და რასინი.
შექსპირის ტრაგედიის განსაკუთრებები: ისტორიული პერსონაჟები, მოქმედების მსვლელობის ადგილთა სიმრავლე. ენობრივი რეგისტრის მრავალფეროვნება და

23ა რომანტიკული დრამა.

რომანტიკული დრამის სპეციფიკა, მისი გმირები, დეკორაციები, მოქმედების მსვლელობის ხანგრძლივობა.

სოციალური კომედიის ჟანრი. ეპოქა, პერსონაჟები, მოქმედების განსაკუთრებულობა.

სოციალური კომედიის ძირითადი მიზანი.

ანგაჟირებული თეატრი და მისი სპეციფიკა.

24. თეატრალური ტექსტის ანალიზის სახეები.

ტაბულარული ანალიზი: თეატრალური კლასიკური ტექსტის მაკრო ანალიზი.

კიდევ ერთჯერ თეატრალური ტექსტის სპეციფიკის შესახებ.

კონკრეტული მონაკვეთის პრაგმატული და ტექსტუალური ანალიზი.

25. თეატრალური ხელოვნების ისტორია, შუა საუკუნეები.

რელიგიური თეატრი და მისი წარმოშობა.

მირაკლები და მისტერიები.

კომიკური თეატრი და მისი წარმოშობა.

კომიკური თეატრის ჟანრები.

26. თეატრალური ხელოვნების ისტორია.

თეატრი როგორც XVII საუკუნის ლიტერატურული ჟანრი.

კორნელი და მისი სტილი. მოლიერი და მისი სტილი, ძირითადი იდეები.

რასინი, მისი მეთოდები და პიესების სტრუქტურა.

27. თეატრალური ხელოვნების ისტორია. XVIII საუკუნის ფრანგული თეატრი.

ვოლტერის თეატრი.

დიდროს თეატრი და მისი თეატრალური კრიტიკა.

მარივოს თეატრის თემა და სტრუქტურები.

ბომარშეს კომიკური ხელოვნება.

28. თეატრალური ხელოვნების ისტორია. XIX საუკუნის ფრანგული თეატრი.

ზოგადი მიმოხილვა.

XVII-XIX საუკუნის თეატრალური ცხოვრების საერთო დახასიათება.

ვ. ჰიუგოს დრამატურგია. მისი ლექსიკონის განსაკუთრებულობები.

ა. დუმას შვილის შემოქმედება.

29. თეატრალური ხელოვნების ისტორია. XX საუკუნის დრამატურგია.

თეატრალური ცხოვრების ზოგადი მიმოხილვა.

კლოდელის თეატრალური სამყარო.

30. რომენის პიესები.

მონტერლანის თეატრი.

პანიოლი და მისი პიესები.

არტოს კრიუოტიული თეატრი.

ჟიროდუს დრამატურგია.

31.თეატრალური ხელოვნების ისტორია. XX საუკუნის დრამატურგია.

ანტითეატრი და მისი წარმომადგენლები.

ანუის დრამატული ხელოვნება. სარტრის ფსიქოლოგიური კონფლიქტების თეატრი. კამიუს, ვიანის თეატრი.

გრაკი და მისი თეატრალური შემოქმედება.

დუსარისი თეატრალური შემოქმედების თავისებურება.

32.ანტითეატრი ან ახალი თეატრი.

ადამოვის პროტესტის თეატრი.

ჟენეს, ბეკეტის, იონსეკოს შემოქმედება.

ტექნიკა და პერსონაჟები, მათი შემოქმედების ძირითადი თემები.

33.დრამის პოეტიკის შესწავლა კონკრეტულ მასალებში, ნაწყვეტები კლასიკური ტრაგედიიდან:

ჟან რასინის იფიგენია. სათაური და პიესის მითოლოგიური საფუძვლები.

ექსპოზიცია და მისი ელემენტები.

დრამის შეკვრა. ტრაგიკული პერსონაჟი: ერიფილი.

34. დრამის პოეტიკის შესწავლა კონკრეტულ მასალებში, ნაწყვეტები კლასიკური ტრაგედიიდან:

ვ. ჰიუგოს ერნანი.

პერსონაჟები, დრო და მოქმედების ადგილი.

ერნანი: რომანტიკული გმირი.

რომანტიკული დრამიდან და კლასიკური ტრაგედიიდან ნაწყვეტის შედარებითი ანალიზი.

35.დრამის პოეტიკის შესწავლა კონკრეტულ მასალებში, ნაწყვეტები კლასიკური ტრაგედიიდან:

ტარდიოს „ოსვალდი და ზინაიდა“.

სათაურები, პერსონაჟები, მოქმედების დრო და ადგილი. მონაკვეთები მთავარი იდეიდან.

მოცემული თეატრალური ტექსტის განსაკუთრებები: დიალოგები და დიდასკალიები.

სპეციფიკური თეატრალური ლექსიკონი.

36. დრამის პოეტიკის შესწავლა კონკრეტულ მასალებში, ნაწყვეტები კლასიკური ტრაგედიიდან:

კურტელინის „ბულენგრენების ოჯახი“.

ავტორი და მისი ეპოქა.

ტექსტის ორგანიზაციის ხერხი. პერსონაჟები.

დიდასკალების ადგილი და ფუნქციები. მონაკვეთის ლექსიკური საზღვრები.

37.XX საუკუნის თეატრი. კომედიური ჟანრი: კლოდელის “გაცვლა“.

ავტორისა და მისი ეპოქის შესახებ.

ნაწყვეტის ძირითადი პერსონაჟები.

შესასწავლი ნაწყვეტის მთავარი იდეა და აზრი.
კიდევ ერთხელ თეატრის შემოადგენლობის შესახებ.

38.XX საუკუნის თეატრი. ატოთეატრი: იონესკოს “მარტორქები“.

ნაწყვეტის ანალიზი: პერსონაჟები, მათი მომქედების განსაკუთრებულობა.
პიესის შექმნის ისტორია და მისი ავტორი.
კომიკური ეფექტის შექმნის ხერხები.

39.მსახიობის მუშაობის სპეციფიკა.

მსახიობთა მოქმედებანი და გამოხატვის ტექნიკა.
რეჟისორის როლი სპექტაკლის შექმნაში.
მსახიობის მუშაობის მიზანი და ამოცანა.

40. პროლოგი ანუის „ანტიგონეს“ მასალებზე.

პროლოგის ტონი და როლი.
ინფორმაცია პერსონაჟებსა დამ სახეობებზე.

41. მსახიობის ორმაგ როლზე.

42. მუსიკა, როლი და კოსტიუმები XX საუკუნის არტოს თეატრში.

მუსიკალური ინსტრუმენტები.
სინათლე და განათება
განსხვავება თანამედროვე და კლასიკური თეატრების კოსტიუმებს შორის.

43. თანამედროვე თეატრი და მისი არქიტექტურა.

ოდეონი პარიზში.
ორკესტრი, პარტერი, ლოჟა, ბინიონი, ამფითეატრი, ფოიე და სხვა.

44. რეპეტიციული პროცესი. ალექსანდრე დიუმას მამუარების ნაწყვეტების მაგალითზე.

ავტორი და მისი ეპოქა.
ტექსტის ორგანიზაცია.
ავტორს, მსახიობსა და რეჟისორს შორის დამოკიდებულება.

45. ფრანგული ენა და ფრანკოფონია.

ფრანკოფონიის განსაზღვრა.
ფრანკოფონური ევროპა, საფრანგეთი, ბელგია, შვეიცარია.
ფრანკოფონური ჩრდილოეთ ამერიკა: კანადა, აშშ (შტატი ლუიზიანა).
კრიონოფონური ქვეყნები. აფრიკა და მაგრიბის ქვეყნები და სხვ.

46. ფრანკოფონური მწერლები XVIII-XIX სს.

ფრანკოფონური მწერლები XVIII საუკუნიდან. რეიუნიონი: ევარისტ პარნი.

ფრანკოფონური მწერლები XIX საუკუნიდან. შვეიცარია: ამიელი.
ბელგია: დე კოსტერი, მეტერლინკი, როდენბახი, ელსკამპი და სხვ.
კანადა: დე გასპე.
გაიტი: დურანი.
სენეგალი: ბუალატი

47. XX საუკუნის ისტორიულ-ლიტერატურული სურათი.

გლობალიზაციის პროცესები. ლიტერატურის კრიზისი. ფრანკოფონიის საერთო სურათი. XX საუკუნის თანამედროვე მწერლების შეხედულება ლიტერატურაზე: ფუტურიზმის შესახებ, სურეალიზმის შესახებ. ახალი თეატრი. ფრანკოფონური პოეზია.

48. XX საუკუნის წამყვანი ფრანოფონური მწერლები.

ადრინდელიდან ახალ პოეზიამდე. რომანის ფორმების ტრანსფორმაცია.
სურეალიზმის რევოლუცია.
ეკზისტენციალიზმი.
ლიტერატურული მანიფესტები და შეცვლის ესთეტიკა.

49. ეგზოტიზმი.

მწერლები მსოფლიოს ყველა კუთხიდან.
კუთვნილება ლიტერატურული მიმართულებებისადმი.

50. აფრიკის ლიტერატურული შემოქმედება.

„შავი ინტელექტუალების“ ახალი თაობა.
რომანის განვითარების აპოგეა.
კითხვების და იმედის დაკარგვა.
მწერალთა აფრიკა.
აფრიკანული ლიტერატურის თავისებურება.

51. კარიბის ბასეინის ქვეყნის ლიტერატურა.

გაიტის, გაიანის, ანტილის კუნძულების წერლები.
ინდოეთის ოკეანის კუნძულების ლიტერატურა: მაგადასკარი, მავრიკიის კუნძული, რეიუნიონი. სეიშენის კუნძულები.

52. სამხრეთ აფრიკისა და ახლო აღმოსავლეთის ლიტერატურა.

ალჟირის, მაროკოსა და ტუნისის მწერლები.
ეგვიპტის, ლივანის და სხვა აღმოსავლური ქვეყნების ლიტერატურა.
აზიისა და წყნარი ოკეანის კუნძულების ლიტერატურა.

53. ბელგიისა და ლუქსემბურგის ფრანკოფონური ლიტერატურა.

რეალიზმიდან სიმბოლიზმამდე.
რომანი: რეგიონალიზმიდან ფანტასტიკამდე.
ბელგიური სურეალიზმი.
ლუქსემბურგული ლიტერატურა.

54. შვეიცარიული ლიტერატურა.

55. აზრის პლურალიზმი ფრანკოფონური ლიტერატურის შესახებ.

სენგორი, ლალონდი, შესლი და სხვ.

სიტყვის გადაცემა.

მეტროპოლის და სხვა ქვეყნების ლიტერატურა: საერთო და განსაკუთრებული.

56. უდიდესი ფრანკოფონური მწერლის ა. სეზერის შემოქმედებითი გზა.
(მარტინიკა)

მოქმედების ადამიანი. დაუმორჩილებლობის პოეტიკა.

57. უდიდესი ფრანკოფონური მწერლის ლ. სენგორის შემოქმედებითი გზა
(სენეგალი)

ბავშვობის სამეფო. სახელმწიფო მოღვაწე. პოეტიკური შემოქმედება. ფრანგული აკადემიის წევრთა არჩევა.

58. ფრანკოფონული რომანის რეალიზმი.

რეალობა და ლიტერატურა.

კრიტიკული რომანი.

მიწვევა სამოგზაუროდ. კულტურული მრავალფეროვნება და სპეციფიკა.

59. პ.ფრანკოფონური ლიტერატურის აქტუალური პრობლემები.

ნოვატორობა რომანისტების ლიტერატურულ შემოქმედებაში.

აქცენტი თავუსებურებაზე და „არამსგავსება“.

60. თანამედროვე ალჟირელი მწერალი ი. კატები.

ცხოვრების გზა.

პოლიტიკური თვალსაზრისი.

კატების შემოქმედება როგორც დრამატურგის.

61. თანამედროვე მარტინიკის მწერალი ე. გლისანტი.

გლისანტის როგორც ფილოსოფოსის და რომანისტის მოღვაწეობა.

პოეტური შემოქმედება. ე. გლისანტის შემოქმედების ძირითადი კონცეფცია.

62. ზეპირსიტყვიერი ხალხური შემოქმედებიდან მწერლობისაკენ.

რეგიონალური ფრანგული.

კრეოლური სამწერლო ენები.

ზეპირი ლიტერატურული შემოქმედება კვებეკის პროვინციაში (კანადა).

თეატრი და ტრადიციის გაგრძელება.

63. ფრანკოფონური თეატრი.

ბელგიური წინამორბედები.

თეატრი და დეკლონიზაცია.
თეატრი აფრიკაში.
თეატრი კვებეკში.

64. ფრანკოფონური პოეზია.

„პოეტები ყველგან არიან: სიტყვის მაგია.
ენობრივი ექსპერიმენტი.
ფორმების მრავალფეროვნება
ავტორები: ნელიგანი (კანადა), რუდი (შვეიცარია), ნორჟი (ბელგია) და სხვ.

65. ფრანკოფონური მწერალი ქალები.

კვებეკის მწერალთა შემოქმედება.
ბელგიელი და შვეიცარიელი მწერალი ქალები.
აფრიკის, აზიისა და სხვ. ქალი მწერლები.

ლიტერატურა:

1. Versification française et genres poétiques. Téhéran, SAMT, 1994.
2. Hinard A. et al. A la découverte de notre langue. P., Magnard, 1989.
3. Amon E., Bomati Y. Littérature et méthodes. P., Hatier, 1989, p. 257-324.
4. Colmez F. et al. L'art de lire. P., Bordas, 1993.
5. Dix siècles de littérature française. P., Bordas, 1984.
6. NRP: Nouvelle revue pédagogique. Lettres. Dossier: La poésie lyrique, 2002. № 3, NRP: 2002. N 2.
8. Jouve V. La poétique du roman. P., SEDES, 1997.
9. **Raimond M.** Le roman. P., Armand Colin, 1990.
10. Théorie littéraire. P., PUF., 1989.
11. Dix siècles de littérature française. P., Bordas, V. II. 1984
12. Salgas J.- P. et autres. Roman français contemporain. P., ADPF, 1997.
13. Aller au théâtre: texte, genres, représentation. In: Amon E., Bomati Y. Littérature et méthodes. P., Hatier, 1989.
14. Colmez F. et d'autres. L'art de lire. P., 1993.
15. Le dialogue de théâtre. In: Hinard A. A la découverte de notre langue P., Magnard, p. 269-277.
16. Le français dans le monde. Revue internationale et francophone des professeurs de français. Dossier "A l'école du théâtre". № 305, 1999.
17. Deshusses P., Karlson L., Thornander P. Dix siècles de littérature française. T.2. XIXe- XXe siècles. Bordas, Paris 1984.
18. Littérature francophone. P., Nathan, 1992.
19. Chassang A., et d'autres. Recueil de textes littéraires français. XXe siècle. P., 1975.
20. Francophonie invitée; Francophonie: un concept en évolution. Le français dans le monde, № 303, 1999.
21. Romans. Mode d'emploi. ¾. 1968 – 1983 – 1988. ADPF. Publication. Paris. 1998.108. Salgas J.-P. et autres. 22. Roman français contemporain. P., ADPF, 1997.

ქართული ზეპირსიტყვიერება

1. ზეპირსიტყვიერების რაობა, სპეციფიკური ნიშნები, მომიჯნავე დისციპლინები
2. ზეპირსიტყვიერების მატარებლები – მოქმედი და ავტორმოქმედი
3. ქართული ზეპირსიტყვიერების ჟანრობრივი შემადგენლობა. ქართული ხალხური შრომის პოეზია, მისი სახეები
4. ქართული ხალხური საწესხვეულებო-კალენდარული ზეპირსიტყვიერება
5. ქართული ხალხური საწესხვეულებო-საოჯახო ზეპირსიტყვიერება
6. ქართული ხალხური საგმირო პოეზია
7. ქართული ხალხური სასულიერო ზეპირსიტყვიერება
8. ქართული ხალხური ფილოსოფიური ლირიკა
9. ქართული ხალხური სატრფიალო ლირიკა
10. ქართული ხალხური საისტორიო ზეპირსიტყვიერება
11. ქართული ხალხური ბალადა
12. მითი, მისი სახეები. ქართული მითოლოგიის პრობლემები
13. ქართული ხალხური ზღაპარი, მისი სახეები
14. ქართული ხალხური ეპოსი, მისი სახეები
15. ქართული ხალხური ლეგენდა, მისი სახეები
16. ქართული ხალხური თქმულება-გადმოცემები
17. ე. წ. მცირე ჟანრის ზეპირსიტყვიერება (ანდაზა, სიტყვის მასალა, გამოცანა, აფორიზმი)
18. პოეტური პაექრობის ფორმის ქართული ზეპირსიტყვიერების ნიმუშები (შაირი, კაფია, გაბაასება)
19. ქართული ხალხური მაგიური პოეზია (შელოცვა, დალოცვა-სადღეგრძელოები, წყევლა)
20. ქართული ხალხური დრამა